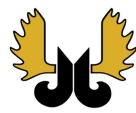

Lähettiläjä / Avsändare
SUOMEN RIISTAKESKUS
Sompiontie 1
00730 HELSINKI
029 431 2001

PÄÄTÖS

Pvm	Nro
12.04.2024	2024-1-000-32055-8

Vastaanottaja / Mottagare
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

POIKKEUSLUPA RIISTANISÄKKÄILLE

Hakija	XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
HAKEMUS	Hakija on hakenut poikkeuslupaa seuraavasti: Haettava lupa voimassa 1 vuotta Eläinlaji ja lupamäärä: susi 2 kpl Eläinlaji ja haettu lupa-aika: susi 29.3.2024 - 18.4.2024 Hakemusalue: Pinta-ala 150000 ha Alueen sanallinen määrittely Hossa-irni palkinen ja näljängän palkinen 5 tien itäpuolinen alue Poikkeusperusteet: SUSI Haen poikkeuslupaa ML 41 a §:n 1 momentin mukaisesti: -porotaloudelle aiheutuvan erityisen merkittävän vahingon ehkäisemiseksi Kielletyt menetelmät: - Haen lupaa poiketa metsästyslain 32 §:ssä säädetystä moottorikäyttöisten kulkuneuvojen käytön rajoituksista seuraavasti: Moottorikelkan käyttö - Haen lupaa poiketa metsästyslain 33 §:ssä säädetystä pyyntivälineitä ja pyyntimenetelmiä koskevista kielloista seuraavasti: Keinovalon käyttö - Haen lupaa poiketa metsästyslain 35 §:ssä säädetystä metsästysaseen kuljettamista koskevista säännöksistä seuraavasti: aseen kuljettaminen Moottorikelkan kyytissä - Haen lupaa poiketa metsästyslain 51 §:n 1 momentissa säädetystä koiran kiinnipitovelvollisuudesta seuraavasti: Koiran käyttö jahdissa
Hakemuksen perustelut	Syy siitä, miksi mm. kielletyt pyyntivälineet ja pyyntimenetelmät ovat tarpeen: - susi: Moottorikelkan ja koiran käyttö eläimen tehokkaaseen etsimiseen ja

hätyyttämiseen. Aseen kuljettaminen kelkan kyytissä mm. lopetustilannetta varten. Keinovalon käyttö pimeään aikaan tehostamaan pyyntiä

Selvitys hakemuksen perusteena olevasta vahingosta tai muusta perusteesta

Vahingon suuruus:

- susi: 10000 €

Selvitys vahingosta:

- susi: Porovahinkoja alkanut syntyä kevään tullen. Useita vahinkoja hossa-irnin ja näljängän palkisen itäpuolisilla alueilla

Keino tai toimenpide:

- susi: porojen tarhaus

Toimenpiteen vaikutukset:

- susi: Tarhaus vähentää vahinkoja mutta ei täysin estä, koska poroja on irrallaan maastossa. Korkean lumipeitteen vuoksi poroja myös karannut aitauksista luontoon.

Poikkeuslupan kohteena olevan eläinlajin kannan tila ja käyttäytyminen alueella:

Yksilömäärä:

- susi: 8-9

Kuvaus käyttäytymisestä:

- susi: Kaksi erillistä laumaa, joista toinen liikkuu alueen eteläosissa näljängän ja hossa-irni palkisen puolella. Toinen lauma taas hossa-irni alueen pohjoisosissa. Molemmat laumat tehneet porovahinkoja tahollaan. Jälkihavaintojen perusteella näissä porukoissa on 4-6 suttu

Välitoimenpiteet

Haetulla poikkeuslupa-alueella on aiemmin ollut poikkeuslupia susien metsästämiseksi. Poikkeusluvilla on saatu hakemusalueelta saaliiksi kuusi suttu, joista viimeisin 27.12.2023. Tämän jälkeen alueella on ollut yksi poikkeuslupa, jolla ei saatu saalista. Lisäksi muilla lähialueen vahinkoperusteisilla poikkeusluvilla on kaadettu viimeisin susi 12.1.2024 noin kilometrin päässä hakemusalueen pohjoispuolella sekä 19.1.2024 reilun 10 kilometrin päässä hakemusalueen eteläpuolella.

Luvanhakija on 2.4.2024 ilmoittanut puhelimitse tuoreimpien vahinkojen löytymisestä ja vahinkotilanteen päivittymisestä. Luvanhakijan on puhelussa ilmaissut halustaan jatkaa haettua poikkeuslupa-aikaa.

Luvanhakija on 4.4.2024 ilmoittanut puhelimitse päivittyneestä vahinkotilanteesta.

Suomen riistakeskus on tarkastellut riistavahinkorekisteristä suden aiheuttamaksi ilmoitetut porovahingot sekä susihavainnot aikavälillä 20.1.2024-12.4.2024. Riistavahinkorekisterissä on 15 susien tappamaksi ilmoitettua poroa, joista yksi ajoittuu helmikuulle ja loput maaliskuuhun. Samalla aikavälillä on kirjattu kymmenen susihavaintoa. Havainnot koskivat 1-3 suttu. Mikäli porovahinkoja tarkastellaan siten, että ajanjakso alkaa viimeisestä hakemusalueelta saaliiksi saadusta sudesta eli ajanjakso on 28.12.23-12.4.2024, riistavahinkorekisterissä on hakemusalueelta haettu korvauksia yhteensä 37:stä suden tappamasta porosta.

PÄÄTÖS

Suomen riistakeskus on päättänyt myöntää poikkeuslupan seuraavasti:

Susi

2 kpl

12.4.2024 - 2.5.2024

Poikkeusedellytys

Metsästyslain 41 a §:n 1 momentin 2 kohta: viljelmille, karjankasvatukselle, metsätaloudelle, kalataloudelle, porotaloudelle, vesistölle tai muulle omaisuudelle aiheutuvan erityisen merkittävän vahingon ehkäisemiseksi

Poikkeusluvalla voidaan metsästää kaksi (2) erityisen merkittäviä porovahinkoja aiheuttanutta sutta päätöksen karttaliitteessä rajatulta alueelta edellyttäen, että luvan käyttäjällä on alueella siihen muutoin säännösten edellyttämä oikeus.

Poikkeuslupa-alue: Päätöksen karttaliitteessä rajattu alue.

Lisäksi Suomen riistakeskus on päättänyt myöntää hakijalle metsästyslain 41 §:n 3 momentin nojalla luvan poiketa metsästyslain 32 §:ssä säädetystä moottorikäyttöisten kulkuneuvojen käytön rajoituksista seuraavasti: suden pyynnissä saa käyttää metsästyslain 32 §:n 1 ja 2 momenttien estämättä maalla kulkevaa moottorikäyttöistä ajoneuvoa (moottorikelkka) eläimen hätyyttämiseen ja jäljittämiseen sekä ampua maalla kulkevasta moottorikäyttöisestä ajoneuvosta (moottorikelkka) tai sen suojasta.

Lisäksi Suomen riistakeskus on päättänyt myöntää hakijalle metsästyslain 41 §:n 3 momentin nojalla luvan poiketa metsästyslain 33 §:ssä säädetystä seuraavasti: suden pyynnissä on sallittu keinotekoiset valonlähteet.

Lisäksi Suomen riistakeskus on päättänyt myöntää hakijalle metsästyslain 41 §:n 3 momentin nojalla luvan poiketa metsästyslain 35 §:ssä säädetystä metsästysaseen kuljettamista koskevista säännöksistä seuraavasti: metsästysasetta saa kuljettaa maastossa metsästyslain 35 §:n 3 momentin estämättä maalla kulkevalla moottorikäyttöisellä ajoneuvolla (moottorikelkka). Moottorikelkassa moottorin käydessä metsästysaseen on kuitenkin oltava lataamaton ja sijoitettuna suojukseen tai suojattuun tilaan.

Suomen riistakeskus on päättänyt antaa luvan poiketa metsästyslain 35 §:n 2 momentin kiellosta suden välittömässä lopettamistilanteessa, jolloin metsästysase voi olla maalla kulkevassa moottorikäyttöisessä ajoneuvossa (moottorikelkka) moottorin käydessä ladattuna ja sijoittamattomana suojukseen tai suojattuun tilaan.

Suomen riistakeskus ei myönnä lupaa poiketa metsästyslain 51 §:n 1 momentissa säädetystä koiran kiinnipitovelvollisuudesta.

Ehdot

Poikkeusluvan ehdot ovat seuraavat:

Tämän poikkeusluvan nojalla voidaan pyytää päätöksessä mainitulla alueella edellyttäen, että luvan käyttäjällä on alueella siihen muutoin metsästyslain säännösten edellyttämä oikeus.

Poikkeusluvan käyttäjän tulee ottaa huomioon, että oikeudesta metsästää luonnonsuojelulain mukaisilla suojelualueilla on lisäksi voimassa, mitä siitä erikseen säädetään tai määrätään.

Poikkeusluvan käyttötarkoituksen vuoksi lupaa ei saa käyttää kaupallisessa tarkoituksessa.

Poikkeusluvan saajan on nimettävä metsästyslain 30 §:n perusteella metsästyksen johtaja ja tarvittava määrä varajohtajia. Metsästysasetuksen 23 §:n 3 momentin mukaan karhun, suden, ahman ja ilveksen metsästyksen johtajan tulee: 1) suunnitella käytännön metsästystapahtumat; 2) antaa metsästykseseen osallistuville tarvittavat määräykset metsästyksestä ja siinä noudatettavista turvallisuustoimenpiteistä; sekä 3) huolehtia, että poikkeusluvan ehtoja ja metsästystä koskevia säännöksiä noudatetaan.

Metsästysasetuksen 23 §:n 4 momentin mukaan suden metsästyksen johtajasta ja varajohtajista on poikkeusluvan saajan ilmoitettava kirjallisesti ennen metsästyksen alkamista asianomaiselle riistanhoitoyhdistykselle. Ilmoitus tehdään asianomaisille riistanhoitoyhdistyksille sähköpostilla. Riistanhoitoyhdistysten sähköpostiosoitteet ovat suomussalmi@rhy.riista.fi, kuusamo@rhy.riista.fi ja taivalkoski@rhy.riista.fi.

Metsästysasetuksen 23 §:n 5 momentin mukaan seuruemetsästyksessä on joko metsästyksen johtajan tai varajohtajan oltava läsnä. Metsästyksen johtajan tai varajohtajan ei kuitenkaan ole oltava läsnä, jos metsästys tapahtuu vahtimalla. Seuruemetsästyksellä tarkoitetaan metsästystapahtumaa, jossa on läsnä useampi kuin yksi metsästäjä.

Poikkeusluvan nojalla pyyntiin osallistuvien henkilöiden nimet on ilmoitettava Oulun poliisilaitokselle, Kainuun rajavartiostolle sekä Metsähallituksen erätarkastajalle ennen pyyntiin ryhtymistä. Lisäksi jokaisesta pyyntiin lähdöstä ja pyyntialueesta on etukäteen ilmoitettava Oulun poliisilaitoksille, Kainuun rajavartiostolle sekä Metsähallituksen erätarkastajalle. Lisäksi jokaisen pyyntipäivän jälkeen tulee tehdä ilmoitus metsästyksen päättymisestä edellä mainituille tahoille. Ilmoitus lähetetään poliisilaitokselle osoitteeseen pyyntiinlahtoilmoitukset oulu@poliisi.fi, Kainuun rajavartiostolle osoitteeseen joke.kr@raja.fi sekä Metsähallituksen erätarkastajalle osoitteeseen jani.suua@metsa.fi.

Mikäli metsästysalue ulottuu rajavyyhykkeelle, tulee huolehtia rajavyyhykeluvan hakemisesta Suomi.fi -palvelun kautta hyvissä ajoin ennen metsästyksen aloittamista

Poikkeuslupa oikeuttaa käyttämään pyynnissä metsästyslain 32 §:n 1 ja 2 momenttien ja 35 §:n 2 ja 3 momenttien estämättä yhteensä enintään kymmentä (10) moottorikelkkaa.

Moottoriajoneuvossa moottorin käydessä metsästysaseen on kuitenkin oltava lataamaton ja sijoitettuna suojukseen tai suojattuun tilaan lukuun ottamatta suden välitöntä lopettamistilannetta.

Poikkeusluvan käyttäjän tulee ottaa huomioon, että moottorikelkan käyttö maastossa edellyttää maanomistajan lupaa.

Poikkeuslupa oikeuttaa käyttämään pyynnissä metsästyslain 33 §:n estämättä keinotekoista valonlähdettä.

Lukuun ottamatta edellä mainittuja poikkeuksia pyynnissä ja eläimen tappamisessa on sallittu käyttää ainoastaan metsästyslaissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä sallittuja pyyntivälineitä ja pyyntimenetelmiä.

Poikkeusluvan nojalla saaliiksi saatu susi kuuluu valtiolle ja se on toimitettava Luonnonvarakeskukselle. Poikkeusluvan saajan on otettava

yhteyttä Luonnonvarakeskuksen suurpetotutkimukseen asiasta sopimiseksi.

Poikkeusluvan saajan on ilmoitettava Suomen riistakeskukselle, poliisille, Kainuun rajavartiostolle ja Metsähallituksen erätarkastajalle poikkeusluvan nojalla tapahtuneen pyynnin tuloksesta. Ilmoitus on tehtävä Suomen riistakeskukselle ensisijaisesti oma.riista.fi -palvelussa tai jos sen käyttäminen ei ole mahdollista, niin vaihtoehtoisesti sähköpostilla Suomen riistakeskuksen Kainuun aluetoimistolle osoitteeseen kainuu@riista.fi.

Ilmoitus poliisille toimitetaan sähköpostilla osoitteeseen pyyntiinlahtoilmoitukset.oulu@poliisi.fi, Kainuun rajavartiostolle sähköpostilla osoitteeseen joke.kr@raja.fi sekä Metsähallituksen erätarkastajalle sähköpostilla osoitteeseen jani.suua@metsa.fi:

- 1) ensimmäisenä arkipäivänä siitä, kun poikkeusluvassa tarkoitettu yksittäinen riistaeläin on tullut pyydystetyksi, taikka
- 2) jos riistaeläimet ovat jääneet pyydystämättä, ensimmäisenä arkipäivänä poikkeusluvan voimassaolon päättymisestä.

Jokaisessa ilmoituksessa on mainittava tämän poikkeusluvan numero, saalisyksilö, sen sukupuoli, pyyntiajankohta ja pyyntipaikan koordinaatit. Lisäksi tulee ilmoittaa metsästäjän nimi ja metsästäjännumero.

Lisäksi on tehtävä välittömästi tekstiviestillä saalisilmoitus Suomen riistakeskuksen Kainuun aluetoimistolle ja Metsähallituksen erätarkastajalle. Tekstiviestillä on ilmoitettava, kun susi on saatu saaliiksi ja tieto pyynnin aloituspaikasta. Suomen riistakeskuksen puhelinnumero on 029 431 2232 ja Metsähallituksen erätarkastajan puhelinnumero on 040 631 2655.

Metsään haavoittuneena jääneestä sudesta on viipymättä ilmoitettava poliisille ja Suomen riistakeskuksen Kainuun aluetoimistolle.

Jos pyynnissä saadaan saaliiksi pannoitettu susi, on panta toimitettava saaliiksi saadun suden mukana Luonnonvarakeskukselle.

Pyynnissä on muutoin noudatettava mitä metsästyslaissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä määrätään. Lisäksi on noudatettava, mitä muussa lainsäädännössä säädetään sekä niitä yksityisoikeudellisiin sopimuksiin perustuvia ehtoja, jotka on asetettu luvansaaajan aluetta koskeviin metsästysoikeuksiin tai -lupiin.

Päätöksen perustelut

Keskeiset sovelletut säännökset:

Susi on aina rauhoitettu metsästyslain (615/1993) 37 §:n 3 momentin perusteella. Rauhoituksesta voidaan poiketa Suomen riistakeskuksen luvalla metsästyslain 41 §:n 1 momentin nojalla 41 a §:ssä säädetyin edellytyksin, jos muuta tyydyttävää ratkaisua ei ole eikä päätös haittaa lajin suotuisan suojelutason säilyttämistä tai sen saavuttamista lajin luontaisella levinneisyysalueella

- 1) luonnonvaraisen eläimistön tai kasviston säilyttämiseksi;
- 2) viljelmille, karjankasvatukselle, metsätaloudelle, kalataloudelle, porotaloudelle, vesistölle tai muulle omaisuudelle aiheutuvan erityisen merkittävän vahingon ehkäisemiseksi;
- 3) kansanterveyden, yleisen turvallisuuden tai muun erittäin tärkeän yleisen edun kannalta pakottavista syistä, mukaan lukien taloudelliset ja sosiaaliset syyt, sekä jos poikkeamisesta on ensisijaisen merkittävää hyötyä ympäristölle; tai
- 4) näiden lajien tutkimus-, koulutus-, uudelleensijoittamis- ja

istuttamistarkoituksessa taikka eläintautien ehkäisemiseksi.

Suomen riistakeskus voi metsästyslain 41 a §:n 1 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa myöntää luvan myös poiketa 32 §:ssä säädetystä moottorikäyttöisten kulkuneuvojen käytön rajoituksista, 33 §:ssä säädetystä pyyntivälineitä ja pyyntimenetelmiä koskevista kielloista, 34 §:n nojalla annetun valtioneuvoston asetuksen säännöksistä, 35 §:ssä säädetystä metsästysaseen kuljettamista koskevista säännöksistä ja 51 §:n 1 momentissa säädetystä koiran kiinnipitovelvollisuudesta.

Metsästyslain 41 a §:n 2 momentin mukaan saaliiksi saatu susi kuuluu valtiolle ja se on toimitettava riistaeläinten tutkimusta tekeville tutkimuslaitokselle. Tutkimuslaitoksen tulee hävittää riistaeläin, luovuttaa se yleishyödylliseen tarkoitukseen tai myydä valtion lukuun.

Metsästyslaissa säädetystä poikkeusluvasta annetun valtioneuvoston asetuksen (452/2013) 1 §:ssä säädetään poikkeusluvan hakemisesta, 2 §:ssä poikkeamisen edellytysten arvioinnista, 4 §:ssä riistaeläintä koskevan poikkeusluvan myöntämisestä ja lupamääräyksistä, 5 §:ssä poikkeusluvan voimassaoloajasta sekä 7 §:ssä poikkeuslupaan liittyvästä saaliin ilmoittamisvelvollisuudesta.

Metsästyslaissa säädetystä poikkeusluvasta annetun valtioneuvoston asetuksen 2 §:n mukaan Suomen riistakeskuksen on metsästyslain 41 a §:n 1 momentin 1-3 kohdassa säädettyjä poikkeusluvan myöntämisedellytyksiä arvioidessaan selvítettävä:

- 1) poikkeusluvan kohteena olevan riistaeläinlajin kanta haetulla poikkeuslupa-alueella, maakunnassa sekä koko valtakunnassa;
 - 2) poikkeusluvan kohteena olevan riistaeläinlajin yksilön käyttäytyminen haetulla poikkeuslupa-alueella;
 - 3) tarvittaessa viranomaisten, julkisia hallintotehtäviä hoitavien organisaatioiden ja tutkimuslaitosten tiedot, jotka liittyvät poikkeusluvan hakuperusteeseen; ja
 - 4) toimenpiteet, jotka poikkeusluvan sijasta voitaisiin toteuttaa.
- Suomen riistakeskuksen on kirjattava selvityksen keskeiset tulokset poikkeuslupapäätökseen.

Metsästyslaissa säädetystä poikkeusluvasta annetun valtioneuvoston asetuksen 4 §:n mukaan poikkeuslupa myönnetään vain sille rajatulle alueelle, jolla metsästyslain 41 a §:ssä säädetty poikkeusluvan myöntämisedellytykset täyttyvät.

Metsästyslain 41 a §:n 1 momentin perusteella myönnetyssä suttu koskevassa poikkeusluvassa on määrättävä, että pyyntiin osallistuvien henkilöiden nimet on ilmoitettava alueen poliisilaitokselle ennen pyyntiin ryhtymistä ja että jokaisesta pyyntiin lähdöstä ja pyyntialueesta on etukäteen ilmoitettava poliisilaitokselle. Jos pyynti tapahtuu kunnassa, johon kuuluu rajavyöhykettä, edellä mainitut tiedot on määrättävä ilmoitettavaksi myös rajavartiolaitokselle.

Lisäksi asetuksen 5 §:ssä säädetään, että poikkeuslupa voidaan myöntää enintään 21 vuorokauden ajaksi.

Metsästyslaissa säädetystä poikkeusluvasta annetun valtioneuvoston asetuksen 7 §:n mukaan poikkeusluvan saajan on ilmoitettava Suomen riistakeskukselle ja poliisille ahman, ilveksen, karhun, sauron ja suden

pyynnin tuloksesta ensimmäisenä arkipäivänä siitä, kun poikkeusluvassa tarkoitettu riistaeläin on tullut pyydystetyksi taikka, jos riistaeläin on jäänyt pyydystämättä, poikkeusluvan voimassaolon päättymisestä. Ilmoituksessa on mainittava pyydystettyjen eläinten määrä ja pyyntipaikan koordinaatit. Nisäkkäiden osalta on ilmoitettava myös pyyntiajankohta ja sukupuoli. Lisäksi metsästyslain 38 b §:n mukaan on saalisrekisteriin ilmoitettava metsästäjän nimi ja metsästäjännumero.

Metsästyslain 41 §:n 5 momentin mukaan poikkeuslupien nojalla pyydetävän saaliin vuotuista määrää voidaan rajoittaa. Tällä hetkellä ei ole voimassaolevaa asetusta poikkeusluvalla sallittavasta sudenmetsästyksestä poronhoitoalueella. Näin ollen poronhoitoalueella Suomen riistakeskus voi myöntää poikkeuslupia mm. erityisen merkittävien porovahinkojen estämiseksi tai muissa EU:n luontodirektiivin mahdollistamissa tilanteissa. Tapauskohtaisesti on kuitenkin harkittava ennen päätöksen tekemistä, onko muuta tyydyttävää ratkaisua ja haittaako metsästys suotuisan suojelun tason säilyttämistä tai sen saavuttamista.

Lisäksi maa- ja metsätalousministeriö on linjannut susikannan hoitoa Suomen susikannan hoitosuunnitelmassa. Susikannan hoitosuunnitelma on vahvistettu 5.11.2019.

Natura-arvioinnin tarve:

Natura-arviointia ei ole tarve tehdä, koska Suomella on poikkeus suden osalta luontodirektiivin II-liitteen velvoitteista.

Suotuisa suojelutaso:

Susi kuuluu luontodirektiivin liitteen IV a kohdassa mainittuihin yhteisön tärkeinä pitämiin, tiukkaa suojelua vaativiin eläinlajeihin, joihin kuuluvien yksilöiden pyydystäminen ja tappaminen on lähtökohtaisesti kiellettyä. Suomen poronhoitoalueella susi on kuitenkin luontodirektiivin liitteen V a kohdassa mainittu laji, jonka ottaminen luonnosta ja hyväksikäyttö voi vaatia hyödyntämisen sääntelyä.

Luontodirektiivin 14 artiklan 1 kohdan mukaan jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet, jotta liitteessä V mainittujen lajien yksilöiden ottaminen luonnosta sekä niiden hyödyntäminen eivät ole ristiriidassa niiden suotuisan suojelun tason säilyttämisen kanssa, jos jäsenvaltiot katsovat sen tarpeelliseksi 11 artiklassa säädetyn seurannan perusteella. Mainitun 14 artiklan 2 kohdan mukaan, jos tällaiset toimenpiteet katsotaan tarpeellisiksi, niihin on kuuluttava 11 artiklassa säädetyn seurannan jatkaminen. Niihin voi lisäksi kuulua muun muassa yksilöiden ottamista koskeva lupajärjestelmä tai kiintiöt.

Luonnonvarakeskus seuraa Suomessa suden suojelun tasoa luontodirektiivin 11 artiklassa edellytetyllä tavalla. Suomessa susi on metsästyslain 37 §:n 3 momentin nojalla 1.3.2011 lukien aina rauhoitettu myös poronhoitoalueella.

Metsästyslain muuttamisesta annetun lain (159/2011) metsästyslain 37 §:ää koskevien perustelujen (HE 237/2010 vp) mukaan Suomen susikanta ei ole elpynyt hoitosuunnitelmassa esitettyjen tavoitteiden mukaisesti. Tämän

vuoksi suteen kohdistuvan metsästyksen edellytyksiä on luontodirektiivin 14 artiklan mukaisesti tiukennettu myös poronhoitoalueella säätämällä se 1.3.2011 lukien ympäri vuoden vain poikkeuslupan perusteella mahdolliseksi. Tämän ei kuitenkaan ole tarkoitettu aiheuttavan muutosta susien poroihin kohdistaman saalistuksen perusteella harjoitettua metsästystä koskevaan lupakäytäntöön, kuten lain 159/2011 perusteluista ilmenee. Metsästyslain 37 §:n perustelujen mukaan poronhoitoalueella on susikannan hoitosuunnitelman mukaisesti erityisen tärkeää pystyä poistamaan vahinkoa aiheuttavat susiyksilöt vuodenajasta riippumatta mahdollisimman tehokkaasti.

Rauhoituksesta voidaan myöntää poikkeus metsästyslain 41 §:n perusteella. Riistaeläinlajien poikkeuslupan edellytyksistä säädetään metsästyslain 41 a §:ssä. Pykälän 1 momentin 2 kohdan mukaan poikkeuslupa voidaan myöntää muun muassa porotaloudelle aiheutuvan erityisen merkittävän vahingon ehkäisemiseksi, ellei muuta tyydyttävää ratkaisua ole eikä rauhoituksesta poikkeaminen haittaa asianomaisen lajin suotuisan suojelutason säilyttämistä lajin luontaisella levinneisyysalueella.

Unionin tuomioistuimen asiassa C-342/05 (komissio v. Suomi) 14.6.2007 antaman tuomion 29 kohdan mukaan ei ole suljettu pois, että vähäisen yksilömäärän tappaminen ei vaikuta luontodirektiivin 16 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuun tavoitteeseen, joka on susikantojen suotuisan suojelun tason säilyttäminen niiden luontaisella levinneisyysalueella. Tuomion mukaan tällainen vähäinen poikkeus on asianomaisen lajin kannalta neutraali (ks. myös korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisu taltionumero 1723, 28.5.2014).

Unionin tuomioistuin on tuomiossaan (asia C-674/17) täsmentänyt suotuisan suojelun tason säilyttämiseen liittyvää vaatimusta. Se on katsonut, että poikkeuslupia tulee arvioida kyseisen lajin kantojen suojelun tason ja sen vaikutuksen kannalta, joka suunnitellulla poikkeusluvalla voi olla suojelun tasoon jäsenvaltion alueella tai kyseessä olevalla luonnonmaantieteellisellä alueella, kun jäsenvaltion rajat ulottuvat useille luonnonmaantieteellisille alueille, taikka jos lajin luontainen levinneisyysalue tätä edellyttää, rajat ylittävästi. Lisäksi unionin tuomioistuimen tuomion mukaan tässä arvioinnissa ei oteta huomioon luontaisen levinneisyysalueen osaa, joka ulottuu sellaisessa kolmannessa valtiossa sijaitseville alueille, jota eivät sido unionin tärkeinä pitämien lajin tiukan suojelun velvoitteet.

Suomen susikannan hoitosuunnitelman mukaan poronhoitoalueella susikannan kokoa rajoitetaan erittäin merkittävien vahinkojen ehkäisemiseksi. Lounaisella poronhoitoalueella arvioidaan luonnonarvokaupan soveltuvuutta susikannan hoidossa, mikäli Skandinavian susipopulaatioon ei siirry Suomesta susiyksilöitä tavoitteiden mukaisesti. Nykyisin nuoret sudet voivat vaeltaa kevät- ja kesäaikaan esteettömästi poronhoitoalueen läpi Ruotsiin. Vuosien 2001-2013 aikana Suomesta on siirtynyt länsinaapuriiin yhteensä 19 yksilöä, joista vain muutamat ovat saavuttaneet Skandinavian populaation, koska valtaosa susista kuolee Ruotsin poronhoitoalueella. Vastaavasti myös Skandinavian populaatiosta vaeltaa susia Suomeen. Skandinavian susipopulaatiossa GPS-pannoitettuja susia on vaeltanut Suomeen 2003 sekä syksyllä 2015, jolloin nuori urossusi vaelsi Norjasta Ruotsin ja Suomen läpi Venäjälle.

Suomen susikannan suotuisan suojelutason viitearvojen määrittäminen loppuraportin mukaan (Luonnonvara- ja biotalouden tutkimus 80/2022)

geneettisesti tunnistettuja immigrantteja on Skandinavian susipopulaatiosta yhteensä kolme kappaletta

Ruotsin susikannan hoitosuunnitelmassa on todettu, että Skandinavian susipopulaation ollessa nykyisen suuruinen (370 yksilöä), tulee populaatioon saada vähintään yksi lisääntyvä yksilö susisukupolvessa eli viidessä vuodessa. Suomi tulee osaltaan turvaamaan, että kesäkuukausien aikana vähintään yksi yksilö viidessä vuodessa siirtyy Suomesta Ruotsiin.

Susien siirtymistä Suomesta Ruotsiin ja Norjaan sekä Ruotsista ja Norjasta Suomeen seurataan eri maiden riistan tutkimuksen yhteistyönä. Seuranta helpottaa Skandinavian susista oleva lähes täydellinen geneettinen sukupuu. Suomesta toimitetaan elävistä susista saaduista DNA-näytteistä kopiot Ruotsiin Grimsön tutkimusasemalle, jossa ruotsalaiset tutkijat voivat luoda DNA-profiilin Ruotsissa käytössä olevilla markkereilla. Tämä mahdollistaa Ruotsin poronhoitoalueella liikkuvan suden yksilöinnin aiempaa nopeammin, joka puolestaan mahdollistaa Ruotsin ympäristövirastolle nykyistä ripeämmät toimet geenivirran varmistamiseksi Suomen ja Ruotsin välillä.

Poronhoitoalueella tullaan hankkeen kautta arvioimaan luonnonarvokaupan soveltuvuutta susikannan hoidossa, mikäli geneettisesti tärkeiden susien lisääntyminen Ruotsin susipopulaatiossa ei saavuta sille asetettuja tavoitteita. Lähtökohtaisesti tavoitteena on, että yhteiskunta voisi korvata alueella asuville kansalaisille suden aiheuttamat vahingot ja haitat, jolloin suden hyväksyttävyyys ja rinnakkaiselo voisi sujua suotuisammin.

Suomella ja Venäjän rajalla on säännöllisesti yhteisiä ns. rajalaumojia, joiden merkitys Suomen susikannan geneettiselle monimuotoisuudelle on olennaista.

Suomen susikannan hoitosuunnitelmassa asetettu tavoite on osaltaan konkretisoitunut, koska Suomen, Ruotsin ja Norjan keskeiset viranomaiset suurpetoasioissa ovat allekirjoittaneet kehysasiakirjan, joka vahvistaa yhteistyötä Fennoskandian susikantojen hoidossa ja suojelussa. Tavoitteena on tukea Fennoskandian susikantojen selviytymistä pitkällä aikavälillä ja tuoda valtioiden rajat ylittävä näkökulma kannanhoitoon. Maiden välisellä hallinto- ja tutkimusyhteistyöllä pyritään esimerkiksi kannanseurantamenetelmien yhtenäistämiseen ja tiedon jakamiseen (Framework for Transboundary Cooperation on Management and Conservation of Wolves in Fennoscandia 2020).

Luonnonvarakeskus on julkaissut 14.6.2023 viimeisimmän arvionsa Suomen susikannan tilasta maaliskuussa 2023. (Heikkinen, S., Valtonen, M., Johansson, H., Helle, I., Herrero, A., Mäntyniemi, S. & Kojola, I. 2023. Susikanta Suomessa maaliskuussa 2023. Luonnonvara- ja biotalouden tutkimus 70/2023. Luonnonvarakeskus. Helsinki. 120 s)

Sen mukaan Suomessa havaittujen perhelaumojen määrä oli maaliskuussa 2023 noin 14 % suurempi kuin maaliskuussa 2022. Parien määrä oli noin 17 % pienempi kuin vuonna 2022. Verrattaessa kokonaan Suomen puolella liikkuneiden laumojen todennäköisintä määrää vuotta aiempaan arvioon kasvuksi saadaan 9 %, kun taas kokonaan Suomen puolella eläviä pareja on 19 % vähemmän. Suomen susikannan koko on kuluvalle vuosituhannelle vaihdellut voimakkaasti. Susikanta on kasvanut yhtäjaksoisesti vuodesta 2017.

Vuodenkierrossa susien määrä on pienimmillään maaliskuussa ennen huhti–toukokuussa tapahtuvaa pentujen syntymistä. Susikannan muuttumista maaliskuun jälkeen kuvataan populaatiomallilla, joka perustuu tutkimustietoon suden pentutuotosta ja kuolleisuudesta. Jos kannanhoidollista metsästystä ei tapahdu, susilaumojen ennustetaan olevan vuoden 2023 marraskuussa 30–55 (90 % todennäköisyydellä) ja seuraavan vuoden maaliskuussa 27–51.

Elokuun 2023 alussa alkaneen metsästysvuoden 2023-2024 aikana on Suomen riistakeskuksen tietoon tullut 67 kuollutta sutta. Näistä 49 sutta sijoittuu poronhoitoalueelle ja 18 sutta sen ulkopuolelle.

Aiempina vuosina osalta tiedossa oleva susien kuolleisuus on ollut seuraava:

Metsästysvuonna 2017-18 yhteensä 26 sutta, joista 8 poronhoitoalueelta ja 18 poronhoitoalueen ulkopuolelta.

Metsästysvuonna 2018-19 yhteensä 25 sutta, joista 12 poronhoitoalueelta ja 13 poronhoitoalueen ulkopuolelta.

Metsästysvuonna 2019-20 yhteensä 35 sutta, joista 17 poronhoitoalueelta ja 18 poronhoitoalueen ulkopuolelta.

Metsästysvuonna 2020-21 yhteensä 43 sutta, joista 21 poronhoitoalueelta ja 22 poronhoitoalueen ulkopuolelta.

Metsästysvuonna 2021-22 yhteensä 40 sutta, joista 24 poronhoitoalueelta ja 16 poronhoitoalueen ulkopuolelta.

Metsästysvuonna 2022-23 yhteensä 63 sutta, joista 48 poronhoitoalueelta ja 15 poronhoitoalueen ulkopuolelta

Tällä hetkellä ei ole voimassa vahinkoperusteisia poikkeuslupia suden metsästämiseksi poronhoitoalueella.

Viime vuosien tarkastelun perusteella voidaan todeta, että susien kuolleisuus on painottunut poronhoitoalueelle.

Susi kuuluu poronhoitoalueella luontodirektiivin liitteeseen V, mikä tarkoittaa, että suden metsästys on lähtökohtaisesti mahdollista. Sääntely poronhoitoalueella on siten lievempää kuin muualla Suomessa. Sudet aiheuttavat poronhoitoalueella niin mittavia vahinkoja, että niitä on jouduttu poistamaan. Sen sijaan poronhoitoalueen ulkopuolella susi kuuluu luontodirektiivin liitteen IV ns. tiukasti suojeltuihin lajeihin.

Poronhoitoalueen ulkopuolisen Suomen alueella on sudelle riittävästi elintilaa suotuisan suojelutason säilyttämiseksi tai sen saavuttamiseksi liitteen IV a vaatimin tiukan suojelun keinoin. Lisäksi edellä mainitussa suotuisan suojelutason viitearvojen määrittämisen loppuraportissa susille soveltuvaa elinympäristöä ja saaliseläinlajistoanalyysiä on tehty vain poronhoitoalueen ulkopuolisella alueella, jossa susi kuuluu luontodirektiivin liitteeseen IV a.

Verrattaessa Luonnonvarakeskuksen viimeisimpiä kanta-arvioita ja huomioiden vuotuista tietoon tullutta kuolleisuutta, voidaan todeta, että tällä päätöksellä sallittu kahden suden tappaminen ei vaaranna suotuisan suojelutason saavuttamista.

Kokonaan Suomen puolella oleva susikanta on kasvanut joka vuosi vuodesta 2017 lähtien tietoon tullessa kuolleisuudella, joka on ollut välillä

13-22 sutta/metsästysvuosi poronhoitoalueen ulkopuolella.

Luonnonvarakeskuksen lausunnossa susikannan tilasta (19.1.2015, Dnro 51/00 04 05/2015) todetaan seuraavaa: "Susien vähäisestä lukumäärästä johtuen samansuuruinen metsästyssaalis voi johtaa toisistaan suuresti poikkeaviin kehityssuuntiin susien määrässä. Poiston vaikutus riippuu saaliiksi päätyvien susien iästä, sukupuolesta ja lisääntymisbiologisesta asemasta. Susikannan on arvioitu vähentymättä kestävän 30 % vuotuisen kokonaispoistuman". Lausunnossa puhutaan metsästyssaaliin kohdentumisesta, mutta sama johtopäätös on vedettävissä kokonaiskuolleisuudesta, eli mikäli susiyksilöiden kokonaiskuolleisuus kohdentuu jostain syystä erityisesti alfayksilöihin, ei kanta kestä noin suurta kuolleisuutta.

Myös Pohjois-Suomen hallinto-oikeus katsoo päätöksessään (Dnro 1772/03.04.04.34/2022, annettu 7.12.2023), että metsästysvuonna tietoon tullut susien kuolleisuus kun ei ole poikennut merkittävästi aikaisemmista vuosista, voidaan arvioida, että riistakeskuksen poronhoitoalueelle myöntämä poikkeuslupa ei ole entisestään huonontanut suden epäsuotuisaa suojelun tasoa siten, että se olisi ristiriidassa luontodirektiivin 14 artiklan tavoitteen kanssa.

Edellä olevan perusteella Suomen riistakeskus katsoo, että tällä päätöksellä sallittu toiminta suhteutettuna todettuun kuolleisuuteen kanta-arvion jälkeen ja ennakoitavissa olevaan kuolleisuuteen ei haittaa suotuisan suojelutason säilyttämistä tai sen saavuttamista lajin tarkasteltavalla luonnonmaantieteellisellä alueella (ns. boreaalinen eliömaantieteellinen vyöhyke), mikä on se maantieteellinen taso, jolla näiden päätösten vaikutusta suotuisan suojelun tasoon arvioidaan suden osalta.

Poikkeusluvan kohteena olevan riistaeläinlajin kanta haetulla poikkeuslupa-alueella, maakunnassa sekä koko valtakunnassa:

Luonnonvarakeskuksen mukaan maaliskuussa 2023 Suomessa oli todennäköisimmin yhteensä 62 parin tai perhelauman asuttamaa susireviiriä (90 % todennäköisyysväli: 59–64). Perhelaumojen todennäköisin määrä oli 42 (40–46) ja parin asuttamien reviireiden määrä vastaavasti 19 (16–23). Kokonaan Suomen puolella oli 35 perhelaumaa (33–39) ja 17 paria (14–21). Laumareviireistä seitsemän (6–7) ja parin reviireistä kaksi (2–3) sijaitsi Suomen itäisen valtakunnanrajan molemmin puolin (ns. rajareviirit).

Läntisessä Suomessa oli 28 (26–31) perhelauman ja 11 (8–14) parin asuttamaa reviiriä, vastaavasti itäisessä Suomessa arvioitiin olleen 13 (12–14) perhelaumaa ja kahdeksan (6–10) paria. Poronhoitoalueella arvioitiin liikkuneen yhden (0–1) lauman.

Suomessa havaittujen perhelaumojen määrä oli maaliskuussa 2023 noin 14 % suurempi kuin maaliskuussa 2022. Parien määrä oli noin 17 % pienempi kuin vuonna 2022. Verrattaessa kokonaan Suomen puolella liikkuneiden laumojen todennäköisintä määrää vuotta aiempaan arvioon kasvuksi saadaan 9 %, kun taas kokonaan Suomen puolella eläviä pareja on 19 % vähemmän. Suomen susikannan koko on kuluvalle vuosituhannelle vaihdellut voimakkaasti. Susikanta on kasvanut yhtäjaksoisesti vuodesta 2017.

Luonnonvarakeskuksen mukaan Kainuun riistakeskusalueella täysin tai osittain oli keväällä 2023 kohtuullisen varmoja susilaumojia tai pareja yhteensä kymmenellä reviirillä.

Riistavahinkorekisterin perusteella hakemusalueelta on 20.1.2024 jälkeen tehty susista kymmenen havaintokirjausta, jotka koskivat 1-3 sutta. Vahinkokirjausten yhteydessä on todettu, että porojen tappopaikalla on ollut useampi kuin yksi susi.

Hakijan mukaan hakemusalueella liikkuu 8-9 sutta, jotka kulkisivat kahdessa eri 4-6 yksilön laumassa ja tekevät vahinkoja tahoillaan.

Suomen riistakeskus katsoo, että hakijan arvio voi sinänsä pitää paikkaansakin, mutta toisaalta, mikäli kyseessä olisi omat laumat, voisi olettaa, että vahinkoja syntyisi myös Kallioluoman paliskunnan alueella. Täällä vahinkoja ei juuri ole syntynyt. Tämä tukisi sitä oletusta, että vahinkoja aiheuttavat hakemusalueella kuitenkin samat sudet.

Poikkeusluvan kohteena olevan riistaeläinlajin yksilön käyttäytyminen haetulla poikkeuslupa-alueella:

Hakemusalueella on tapahtunut suden aiheuttamia kumuloituvia porovahinkoja. Vahinkojen määrää voidaan pitää jo erityisen merkittävänä ja on riski suurten vahinkojen jatkumisesta.

Viranomaisten, julkisia hallintotehtäviä hoitavien organisaatioiden ja tutkimuslaitosten tiedot, jotka liittyvät poikkeusluvan hakuperusteeseen:

Suomen riistakeskus on tarkastellut riistavahinkorekisteristä suden aiheuttamaksi ilmoitetut porovahingot aikavälillä 20.1.2024-12.4.2024. Riistavahinkorekisterissä on 15 susien tappamaksi ilmoitettua poroa, joista yksi ajoittuu helmikuulle ja loput maalis-huhtikuulle. Mikäli porovahinkoja tarkastellaan siten, että ajanjakso alkaa viimeisestä hakemusalueelta saaliiksi saadusta sudesta eli ajanjakso on 28.12.23-12.4.2024, riistavahinkorekisterissä on hakemusalueelta haettu korvauksia yhteensä 37:stä suden tappamasta porosta.

Koko poronhoitovuoden aikana hakemusalueelta on suden tappamista poroista tehty yhteensä 188 korvaushakemusta. Suomen riistakeskus katsoo, että tässä kyseisessä tapauksessa on käsillä samankaltainen tilanne, kuin Pohjois-Suomen hallinto-oikeuden päätöksessä (Dnro 1772/03.04.04.04.34/2022, annettu 7.12.2023). Pohjois-Suomen hallinto-oikeuden mukaan suden on katsottava aiheuttaneen vaaran erityisen merkittävän vahingon syntymisestä. Sillä, että valtio korvaa aiheutuneita vahinkoja, ei ole merkitystä arvioitaessa vahinkoedellytyksen täyttymistä. Näin ollen metsästyslain 41 a §:n 1 momentin 2 kohdassa poikkeusluvan myöntämiselle asetettu edellytys erityisen merkittävän vahingon ehkäisemisestä on täyttynyt.

Toimenpiteet, jotka poikkeusluvan sijasta voitaisiin toteuttaa:

Vahinkoa aiheuttavien susien häätäminen hakemusalueelta ei ole tyydyttävä ratkaisu susien aiheuttamien erityisen merkittävien vahinkojen estämiseksi,

koska poroja tappamaan oppineet sudet todennäköisesti palaavat takaisin elinpiirilleen saalistamaan poroja tai ne siirtyvät toiselle alueelle tappamaan poroja. Hakemusalueella porot laiduntavat tähän vuoden aikaan osittain vapaasti luonnossa, joten käytännössä on mahdotonta estää susien aiheuttamat porovahingot muulla tavalla kuin poistamalla sudet. Poronhoidon luonne ja olosuhteet huomioon ottaen petojen porotaloudelle aiheuttamia vahinkoja ei käytännössä voida ehkäistä esimerkiksi aitaamalla poroja. Myös Pohjois-Suomen hallinto-oikeus katsoo päätöksessään (Dnro 1772/03.04.04.04.34/2022, annettu 7.12.2023), että tarvittavan vaikutuksen saavuttamiseksi ei ole osoitettavissa muuta tyydyttävää ratkaisua kuin susien poistaminen tappamalla hakemusalueelta.

Lisäksi valtiovarainvaliokunta toteaa mietinnössään (VaVM 48/2014 vp - HE 362/2014 vp, HE 367/2014 vp), että on välttämätöntä, että vahinkoja pystytään selvästi vähentämään ennen kaikkea valtion varojen säästämiseksi, mutta myös tuotanto- ja kotieläinten turvallisuuden sekä ihmisten turvallisuuden tunteen lisäämiseksi.

Maa- ja metsätalousministeriön hyväksymän Suomen susikannan hoitosuunnitelman mukaan Suomessa ei suoriteta suden siirtoistutuksia. Suden pyyntiin myönnettyjen poikkeuslupien käytön seurannalla on voitu osoittaa, että vahinkoa aiheuttavan yksilön poistamisella voidaan estää erityisen merkittävien porovahinkojen syntymistä.

Hakemusalueella syntyneet vahingot kokonaisuudessaan ovat jo erityisen merkittäviä ja todennäköisesti kasvavat edelleen. Hakemusalueella ei siten ole muuta tyydyttävää ratkaisua lisävahinkojen estämiseksi. Vahinkotilastojen perusteella ja kokemuksella aikaisemmista vuosista voidaan arvioida, että porotaloudelle aiheutuvat vahingot edelleen jatkuvat ja kasvavat, mikäli poroja tappavia susia ei saada metsästettyä.

Rajattu alue:

Metsästyslaissa säädetyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen 4 §:n mukaan poikkeuslupa myönnetään vain sille rajatulle alueelle, jolla metsästyslain 41 a §:ssä säädetyt poikkeusluvan myöntämisedellytykset täyttyvät. Rajauksessa on huomioitu porotaloudelle aiheutunut erityisen merkittävä vahinko ja vahingonuhka sekä suden laaja liikkuminen.

Suomen riistakeskus katsoo, että raja on tehty myös siten, että varmistuttaisiin mahdollisimman hyvin siitä, että pyynti kohdistuu juuri erityisen merkittävää vahinkoa porotaloudelle aiheuttavien susien poistamiseen ja että myös poikkeusluvan käyttö on käytännössä mahdollista.

Suomen riistakeskus katsoo tällöin edellytysten täyttyvän siten, että poikkeuslupa voidaan myöntää hakemuksen mukaisesti rajatulle alueelle. Suomen riistakeskus on selvyyden vuoksi tehnyt alueesta kartan.

Poikkeuslupa-aika:

Metsästyslaissa säädetyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen 5 §:n mukaan poikkeuslupa voidaan myöntää korkeintaan 21

vuorokauden ajaksi.

Suomen riistakeskus katsoo, että poikkeuslupa on tarpeen myöntää mahdollisimman pitkälle ajanjaksolle. Pidemmällä ajanjaksolla pyynnin kohteena olevat yksilöt liikkuvat todennäköisemmin pyyntialueen sisällä ja ne voidaan havaita varmemmin. Lisäksi yksilöt voidaan saada todennäköisemmin pyydetyksi, koska voidaan tehdä useampia pyyntiyrityksiä, sekä muuttaa ja kehittää tarvittaessa pyyntitaktiikkaa. Myös alueen vaativista olosuhteista johtuen lupa-ajan myöntäminen on perusteltua.

Sallittu pyynnin määrä:

Poikkeuslupa on myönnetty hakemuksen mukaisesti. Suomen riistakeskus katsoo, että myönnetyllä poikkeusluvalla voidaan tämänhetkisten vahinko-, vahingon uhka- ja susitietojen perusteella vähentää niitä vahinkoja, mitä hakemuksessa on esitetty.

Metsästyksenjohtajat:

Metsästyslain 30 §:n ensimmäisen momentin mukaan suden poikkeusluvan saajan on nimettävä metsästyksen johtaja ja tarvittava määrä varajohtajia. Metsästyksen osallistuva henkilö on velvollinen noudattamaan metsästyksen johtajan antamia määräyksiä, ja metsästyksen johtaja saa kieltää metsästyksen osallistumisen henkilöltä, joka ei noudata annettuja määräyksiä.

Metsästysasetuksen 23 §:n kolmannen momentin mukaan suden metsästyksen johtajan tulee 1) suunnitella käytännön metsästystapahtumat; 2) antaa metsästyksen osallistuville tarvittavat määräykset metsästyksestä ja siinä noudatettavista turvallisuustoimenpiteistä; 3) huolehtia, että poikkeusluvan ehtoja ja metsästystä koskevia säännöksiä noudatetaan.

Suden metsästyksen johtajasta ja varajohtajista on poikkeusluvan saajan ilmoitettava kirjallisesti ennen metsästyksen alkamista asianomaiselle riistanhoitoyhdistykselle.

Seuruemetsästyksessä on joko metsästyksen johtajan tai varajohtajan oltava läsnä, mikäli metsästys tapahtuu muuten kuin vahtimalla. Seuruemetsästyksellä tarkoitetaan metsästystapahtumaa, jossa on läsnä useampi kuin yksi metsästäjä.

Päätökseen liittyvät muut poikkeukset:

Suomen riistakeskus katsoo, että tässä nimenomaisessa tapauksessa jo syntyneet vahingot ovat erityisen merkittäviä ja enempien vahinkojen estämiseksi pyynti tulee voida suorittaa mahdollisimman tehokkaasti. Ottaen huomioon alueen olosuhteet, jo syntyneet erityisen merkittävät vahingot ja riskin enempien vahinkojen syntymiseen, Suomen riistakeskus katsoo, että

1) Pynnin yhteydessä voidaan poiketa päätöksen mukaisesti metsästyslain 32 §:ssä säädetystä maalla kulkevan moottorikäyttöisen ajoneuvon käytön

rajoituksesta. Suomen riistakeskus on kuitenkin rajoittanut pyynnissä käytettävien maalla kulkevien moottorikäyttöisten ajoneuvojen (moottorikelkkojen) määrän kymmeneen (10), jotta päästään tehokkaaseen pyynnin toteuttamiseen erityisen merkittävien vahinkojen estämiseksi.

2) Pynnin yhteydessä voidaan poiketa metsästyslain 33 §:n 1 momentin 5-kohdan keinotekoisien valolähteen käyttökiellosta. Tehokkuuden varmistamiseksi Suomen riistakeskus katsoo, että keskiyön pimeään vaiheen takia on tarpeen sallia em. poikkeus.

3) Lisäksi tässä yhteydessä on tarpeen poiketa metsästysaseen kuljettamista maalla kulkevassa moottorikäyttöisessä ajoneuvossa (moottorikelkka) koskevasta metsästyslain 35 §:n 3 momentin kiellosta, koska hakijalla on tähän hyväksyttävä syy.

Suomen riistakeskus on päättänyt antaa luvan poiketa metsästyslain 35 §:n 2 momentin kiellosta suden välittömässä lopettamistilanteessa, jolloin metsästysase voi olla maalla kulkevassa moottorikäyttöisessä ajoneuvossa (moottorikelkka) moottorin käydessä ladattuna ja sijoittamattomana suojukseen tai suojattuun tilaan. Poikkeaminen on tarpeen lopettamistilanteen sujuvoittamiseksi.

Suomen riistakeskus ei ole myöntänyt hakijalle lupaa poiketa metsästyslain 51 §:n 1 momentissa säädetystä koiran kiinnipitovelvollisuudesta. Lähestyvän lisääntymisajan vuoksi on tarpeen rajoittaa mahdollisia häiriötekijöitä. Muun muassa hirvieläinten tiiheys on jo niin pitkällä, että niiden ylimääräinen juoksuttaminen voi johtaa keskenmenoon.

Loppuyhteenveto:

Euroopan unionin tuomioistuimen mukaan (tuomio C-674/17, 10.10.2019) luontodirektiivin 16 artiklan 1 kohta, jossa määritellään yksityiskohtaisesti ja kattavasti edellytykset, joilla jäsenvaltiot voivat poiketa 12-14 artiklasta sekä 15 artiklan a ja b alakohdasta, on direktiivillä käyttöön otettua suojelujärjestelmää koskeva poikkeus, jota on tulkittava suppeasti (ks. vastaavasti tuomio 20.10.2005, komissio v. Yhdistynyt kuningaskunta, C-6/04, EU:C:2005:626, 111 kohta ja tuomio 10.5.2007, komissio v. Itävalta, C-508/04, EU:C:2007:274, 110 ja 128 kohta) ja jonka vuoksi todistustaakka edellytysten täyttymisestä on päätöksen tekevällä viranomaisella kunkin poikkeuksen osalta (ks. vastaavasti tuomio 8.6.2006, WWF Italia ym., C-60/05, EU:C:2006:378, 34 kohta). Poikkeuslupan hakija on esittänyt perusteensa hakemuksessaan. Koska todistustaakka poikkeuslupaedellytysten täyttymisestä on Suomen riistakeskuksella, on Suomen riistakeskus selvittänyt hakemuksen perusteita hakemuksessa esitettyä seikkaperäisemmin päätöksestä ilmenevällä tavalla.

Hakija on hakenut poikkeuslupaa kahden suden pyydystämiseksi porotaloudelle aiheutuvien erityisen merkittävien vahinkojen ehkäisemiseksi. Hakijalle myönnetään poikkeuslupa kahden suden tappamiseen hakemuksessa rajatulle alueelle porotaloudelle aiheutuvan erityisen merkittävän vahingon ehkäisemiseksi, koska muuta tyydyttävää ratkaisua ei ole.

Käytettävissä olevien tietojen perusteella voidaan perustellusti olettaa pyynnin kohdistuvan erityisen merkittävää vahinkoa aiheuttavan suteen.

Kahden suden poistaminen ei haittaa myöskään suotuisan suojelutason säilyttämistä tai sen saavuttamista lajin luontaisella levinneisyysalueella.

Edellä mainituilla perusteluilla ja ottaen huomioon oikeusohjeissa mainitut säännökset Suomen riistakeskus on tehnyt päätöskohdasta ilmenevän päätöksen.

Päätöksen täytäntöönpano

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 122 §:n 3 momentin mukaan päätös voidaan panna täytäntöön lainvoimaa vailla olevana, jos laissa tai asetuksessa niin säädetään tai jos päätös on luonteeltaan sellainen, että se on pantava täytäntöön heti, tai jos päätöksen täytäntöönpanoa ei yleisen edun vuoksi voida lykätä.

Riistahallintolain (158/2011) 31 §:n 2 momentin mukaan yksittäistä lupaa koskeva Suomen riistakeskuksen päätös voidaan panna täytäntöön muutoksenhausta huolimatta.

Suomen riistakeskus katsoo, että tämä päätös on luonteeltaan sellainen, että se on pantava täytäntöön lainvoimaa vailla olevana, koska poikkeuslupa erityisen merkittävän vahingon ehkäisemiseksi menettäisi merkityksensä, jos sitä ei voisi panna täytäntöön heti päätöksessä mainitusta ajankohdasta lukien.

Edellä olevan perusteella tämä Suomen riistakeskuksen päätös voidaan panna täytäntöön päätöksessä mainitusta ajankohdasta lukien. Riistahallintolain 31 §:n 2 momentin nojalla muutoksenhakuviranomainen voi kuitenkin kieltää päätöksen täytäntöönpanon.

Oikeusohjeet

Päätöstä tehtäessä on sovellettu seuraavia oikeusohjeita:

metsästyslain (615/1993) 32 § 1 ja 2 momentti, 33 §:n 1 momentti, 35 §:n 2 ja 3 momentti, 41 §:n 1 ja 3 momentti, 41 a §:n 1 ja 2 momentti, 51 §:n 1 momentti ja 90 §, riistahallintolain (158/2011) 8 §:n 5 momentti ja 31 §:n 2 momentti, oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 122 §:n 3 momentti, metsästyslaissa säädetyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen (452/2013) 1 §, 2 §:n 1 ja 3 momentti, 4 §:n 1 ja 2 momentti, 5 §:n 1 momentti ja 7 §:n 1 ja 3 momentti, valtion maksuperustelain (150/1992) 6 §, 11 a § ja 11 b §, Suomen riistakeskuksen ja riistanhoitoyhdistysten julkisten hallintotehtävien maksuista vuosina 2024 ja 2025 annetun maa- ja metsätalousministeriön asetuksen (1019/2023) 1 §.

Muutoksenhaku

Suomen riistakeskuksen päätökseen tyytymätön saa hakea siihen muutosta alueella toimivaltaiselta hallinto-oikeudelta kirjallisella valituksella. Valitusosoitus on päätöksen liitteenä.

Käsittelymaksun määräämisen osalta valittaja voi vaatia valtion maksuperustelain (150/1992) 11 b §:n nojalla oikaisua Suomen riistakeskukselta. Oikaisuvaatimusosoitus on päätöksen liitteenä.

LISÄTIEDOT

Lisätietoja päätöksestä antaa:

Marko Paasimaa 0294312232 marko.paasimaa@riista.fi

Julkiset hallintotehtävät

Sauli Härkönen
julkisten hallintotehtävien päällikkö

Marko Paasimaa
lupahallintopäällikkö

Päätös on allekirjoitettu koneellisesti riistahallintolain (158/2011) 8 §:n 5 momentin nojalla.

Päätös hakijalle sähköisen palvelun kautta.

JAKELU

Tiedoksi:
SUOMUSSALMEN RIISTANHOITOYHDISTYS
KAINUUN RAJAVARTIOSTO
PALISKUNTAIN YHDISTYS
LUONNONVARAKESKUS
OULUN POLIISILAITOS
METSÄHALLITUS
SUOMEN LUONNONSUOJELULIITON KAINUUN PIIRI RY
LUONNONSUOJELUYHDISTYS TAPIOLA – POHJOIS-SAVO
KAINUU RY
KUUSAMON RIISTANHOITOYHDISTYS
TAIVALKOSKEN RIISTANHOITOYHDISTYS
SUOMEN LUONNONSUOJELULIITON POHJOIS-POHJANMAAN
PIIRI

MAKSU

Käsittelymaksu 70.00 EUR

LIITTEET

LIITE 1: Poikkeuslupa-alue
LIITE 2: Luonnonvarakeskus saate saaliiksi saadusta sudesta
LIITE 3: Luonnonvarakeskus tietolomake saaliiksi saadusta sudesta

VALITUSOSOITUS

(Riistahallintolaki 31.1 §)

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen.

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- vaatimusten perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite).

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä:

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.
- asiamiehen valtakirja, jollei oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa toisin säädetä

Valituksen tekeminen ja valitusajaksi

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on lainvastainen.

Valitus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitusajan laskeminen alkaa tiedoksisaantipäivää seuraavasta päivästä.

Tiedoksisaantipäivä lasketaan seuraavasti:

- jos päätös on postitettu tavallisena kirjeenä, sen katsotaan annetun tiedoksi seitsemäntenä päivänä postituspäivästä, jollei muuta ilmene
- jos päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, sen katsotaan annetun tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä
- jos päätös on lähetetty postitse saantitodistusta vastaan, tiedoksisaantipäivä ilmenee saantitodistuksesta
- jos päätös on luovutettu asianomaiselle, asianomaisen asiamiehelle tai lähetille, tiedoksisaantipäivä ilmenee päätöksessä olevasta leimasta
- jos päätös on toimitettu tiedoksi muulla tavalla jollekin muulle henkilölle kuin päätöksen saajalle (sijaistiedoksianto), katsotaan päätöksen saajan saaneen päätöksen tiedoksi kolmantena päivänä tiedoksianto- tai saantitodistuksen osoittamasta päivästä

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusajassa toimivaltaiselle hallintotuomioistuimelle. Valituksen voi toimittaa hallinto-oikeudelle henkilökohtaisesti, lähetin tai asiamiehen välityksellä. Valituksen voi toimittaa myös postitse, sähköpostitse tai telekopiona hallinto-oikeuden kirjaamoon, tai sähköisen asiointipalvelun kautta (<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>). Valitusasiakirjojen on oltava perillä hallinto-oikeudessa valitusajan viimeisenä päivänä klo 16.15 mennessä. Postittaminen tai muu toimittaminen tapahtuu lähettäjän vastuulla. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusajaksi jatkuu kuitenkin vielä seuraavan arkipäivän viraston aukioloajan päättymiseen.

Käsittelymaksu

Hallinto-oikeuden päätöksistä voidaan periä oikeudenkäyntimaksu tuomioistuinmaksulain (1455/2015, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20151455#P5>) mukaisesti. Ajantasainen tieto oikeudenkäyntimaksuista löytyy <https://oikeus.fi/tuomioistuimet/fi/index/asiointijulkisuus/maksut/oikeudenkayntimaksuthallinto-oikeudessa.html>.

Hallinto-oikeuden osoite

Postiosoite: Pohjois-Suomen hallinto-oikeus, PL 189, 90101 Oulu
 Käyntiosoite: Pohjois-Suomen hallinto-oikeus, Torikatu 34–40, Oulu
 Sähköposti: pohjois-suomi.hao@oikeus.fi
 Puhelin: 029 56 42800 Faksi: 029 56 42841

OIKAISUVAATIMUSOSOITUS

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että valtion maksuperustelain (150/1992) 6 §:n sekä Suomen riistakeskuksen ja riistanhoitoyhdistysten julkisten hallintotehtävien maksuista vuosina 2024 ja 2025 annetun maa- ja metsätalousministeriön asetuksen (1019/2023) 1 §:n perusteella määrätyn maksun määrittämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia siihen valtion maksuperustelain 11 b §:n nojalla oikaisua. Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti.

Oikaisuvaatimuksen sisältö

Oikaisuvaatimuksessa, joka osoitetaan Suomen riistakeskukselle, on ilmoitettava seuraavat asiat:

- vaatimuksen tekijän nimi ja tarvittavat yhteystiedot (postiosoite ja puhelinnumero tai sähköpostiosoite, joihin asiaa koskevat ilmoitukset voidaan toimittaa)
- päätös, johon haetaan oikaisua, sekä se, millaista oikaisua vaaditaan ja millä perusteilla sitä vaaditaan.

Jos vaatimuksen tekijän puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos oikaisuvaatimuksen laatijana on joku muu henkilö, oikaisuvaatimuskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja tarvittavat yhteystiedot.

Oikaisuvaatimuskirjelmän liitteet

Oikaisuvaatimuskirjelmään on liitettävä:

- päätös, johon maksun periminen perustuu, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys oikaisuvaatimusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu Suomen riistakeskukselle
- asiamiehen valtakirja, mikäli asiamiehenä ei toimi asianajaja tai yleinen oikeusavustaja.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä kuuden kuukauden kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Jos oikaisuvaatimusta ei ole tehty määräajassa, oikaisuvaatimus jätetään tutkimatta.

Oikaisuvaatimuskirjelmän toimittaminen

Oikaisuvaatimuksen voi toimittaa Suomen riistakeskukselle henkilökohtaisesti, postitse maksettuna postilähetyksenä taikka asiamiestä tai lähettiä käyttäen. Postittaminen tai muu toimittaminen tapahtuu lähettäjän vastuulla. Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Suomen riistakeskukselle ennen kuuden kuukauden määräajan päättymistä, jotta vaatimus voidaan tutkia. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto, määräaika jatkuu kuitenkin vielä seuraavan arkipäivän.

Käsittelymaksu

Oikaisuvaatimukseen annettava päätös on maksuton.

Yhteystiedot

Suomen riistakeskuksen yhteystiedot löytyvät päätöksen etusivulta.